

عنوان مقاله:

بررسی فقهی حقوقی مسئولیت جبران خسارت خطای حاکم در صدور رای

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات فقه اقتصادی، دوره 5، شماره 3 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

عبدالنبی مزرعه محمدی - دانشجوی دکتری فقه و حقوق، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران.

رحیم وکیل زاده - استادیار گروه فقه و حقوق، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران.

رضا رنجبر - استادیار گروه فقه و حقوق، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران.

خلاصه مقاله:

زمینه و هدف: صدور رای خطا ضمن اینکه به دلایل مختلف ممکن است رخ دهد، آثار مادی و معنوی مهمی بر زندگی افراد جامعه دارد. هدف مقاله حاضر بررسی مسئولیت جبران خسارت خطای حاکم در صدور رای از دیدگاه فقه و حقوق است. مواد و روش ها: مقاله حاضر توصیفی تحلیلی است. مواد و داده ها نیز کیفی است و از فیش برداری در گردآوری مطالب و داده ها استفاده شده است. ملاحظات اخلاقی: در این مقاله، اصالت متون، صداقت و امانت داری رعایت شده است. یافته ها: یافته ها نشان داد در صدور رای خطا، قاضی و به تبع آن دولت مسئول شناخته شده و آن دو مسئول اعمال و تصمیمات خود و ضامن زیان های مادی و معنوی ناشی از تقصیر عمدی و غیرعمدی هستند. خطای قاضی به دو بخش تقصیر و اشتباه تقسیم می شود که بر هر یک از آن ها بار حقوقی جداگانه ای مترتب می باشد. در صورت خطای، قاضی علاوه بر اینکه شغل او در مصونیت نخواهد بود و تحت تعقیب انتظامی قرار خواهد گرفت دولت و دارایی شخصی قاضی برحسب مورد مسئول جبران خسارات وارده به زیان دیده خواهد بود؛ بدین نحو که مسئولیت شغلی او در تعقیب انتظامی و مسئولیت دولت در اشتباه قاضی و مسئولیت دارایی شخصی او در تقصیر تبلور خواهد یافت. جبران خسارت نیز به صورت اعاده به وضعیت سابق، پرداخت مالی و اعاده حیثیت امکان پذیر است. نتیجه: در حقوق ایران، جبران خسارت معنوی تا حدودی مغفول واقع شده و با توجه به اینکه صدور رای خطا در بسیاری مواقع بیش از خسارت مالی، با خسارت های معنوی همراه است و اعتبار و حیثیت افراد را ممکن است خدشه دار نماید، بنابراین لازم است بیش از پیش مورد توجه قرار گیرد.

کلمات کلیدی:

مسئولیت، جبران خسارت، خطا، حاکم، قاضی، صدور رای

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1767806>

